2025/529

2025 3 18

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2025/529

2025 m. kovo 17 d.

dėl Sąjungos paramos Jungtinių Tautų Nusiginklavimo tyrimų instituto projektui „Mokslo ir technologijų stebėjimas. Nusiginklavimo inovacijų stebėsena“

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2016 m. Visuotinėje Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategijoje pabrėžiama, kad Sąjunga didins savo indėlį į kolektyvinį saugumą;

(2) 2018 m. ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais (ŠLG) ir jų šaudmenimis strategijoje „Saugoti ginklus – ginti piliečius“ nurodyta, kad Sąjunga pasinaudos atitinkamomis priemonėmis, kad būtų remiami moksliniai tyrimai bei plėtra patikimų ir ekonomiškai efektyvių technologijų, skirtų ŠLG ir jų šaudmenų saugumui užtikrinti bei nukreipimo rizikai mažinti, srityje. Be to, savo išvadose, pridėtose prie sprendimo dėl tos strategijos priėmimo, Taryba atkreipė dėmesį į pasikeitusią saugumo aplinką, įskaitant pokyčius ŠLG projektavimo ir technologijų srityse, kurie turi įtakos vyriausybių gebėjimui šalinti saugumo grėsmes;

(3) 2023 m. ataskaitoje „Dabartiniai mokslo bei technologijų pokyčiai ir jų galimas poveikis tarptautinio saugumo ir nusiginklavimo pastangoms“ Jungtinių Tautų generalinis sekretorius atkreipė dėmesį į tai, kad vis didesnį susirūpinimą kelia tai, kad saugumui ir nusiginklavimui aktualūs mokslo ir technologijų pokyčiai lenkia norminių ir valdymo sistemų, skirtų rizikai suprasti ir valdyti, pajėgumus;

(4) Sąjunga nori prisidėti prie kolektyvinio saugumo ir pasinaudoti naujų technologijų teikiamomis galimybėmis, taip pat nori reaguoti į tokių technologijų keliamus iššūkius, visų pirma, iššūkius daugiašalei nusiginklavimo ir ginklų kontrolės sistemai;

(5) Sąjunga pagal Tarybos sprendimą (BUSP) 2022/2320 [1] jau rėmė ankstesnį 2023–2024 m. Jungtinių Tautų Nusiginklavimo tyrimų instituto (toliau – UNIDIR) įgyvendintą UNIDIR projektą „Inovacijų potencialo išnaudojimas: didelio poveikio technologijos ir tarptautinis saugumas“. Sąjunga norėtų, kad ši sritis būtų nagrinėjama toliau siekiant prisidėti prie sistemingesnio mokslinių bei technologinių pokyčių ir jų poveikio konkrečiomis su nusiginklavimu susijusiomis aplinkybėmis nustatymo ir analizės. Todėl Sąjunga turėtų remti UNIDIR projektą „Mokslo ir technologijų stebėjimas. Nusiginklavimo inovacijų stebėsena“,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekiant įgyvendinti Visuotinę užsienio ir saugumo politikos strategiją ir atsižvelgiant į Sąjungos kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis strategiją „Saugoti ginklus – ginti piliečius“ bei ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją, Sąjunga remia Jungtinių Tautų Nusiginklavimo tyrimų instituto (toliau – UNIDIR) projekto „Mokslo ir technologijų stebėjimas. Nusiginklavimo inovacijų stebėsena“ įgyvendinimą.

[1] 2022 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2022/2320 dėl Sąjungos paramos projekto „Inovacijų potencialo išnaudojimas: didelio poveikio technologijos ir tarptautinis saugumas“ įgyvendinimui (OL L 307, 2022 11 28, p. 142, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2320/oj).

2. Sąjungos remiama projekto veikla siekiama šių konkrečių tikslų:

a) teikti įrodymais pagrįstus mokslinius tyrimus ir rengti analizę, kad būtų remiamas ir informacija pagrindžiamas politikos formavimas ir sprendimų priėmimas proaktyviai stebint mokslo ir technologijų inovacijas;

b) sudaryti palankesnes sąlygas žinių kaupimui ir žinių apie mokslinius ir technologinius tarptautinio saugumo bei nusiginklavimo aspektus perdavimui;

c) suburti atitinkamas bendruomenes, kad įvairių sričių ekspertai iš įvairių geografinių vietovių ir daugiašalėse nusiginklavimo derybose dalyvaujančios valstybės narės galėtų perduoti žinias;

3. Projekto veikla, visų pirma, apima:

a) galimybę sukurti nuolatinę technologijų perspektyvų vertinimo funkciją, kad ankstyvaisiais kūrimo ar taikymo etapais būtų nustatoma, tikrinama ir analizuojama aktualiausia mokslo ir technologijų pažanga;

b) aktualiausių mokslo ir technologijų tendencijų, susijusių su kiekviena tiriama nusiginklavimo sritimi, mokslinius tyrimus, kuriais prisidedama prie daugiašalių ir tarptautinių procesų, susijusių su besiformuojančiomis technologijomis ir ginklų kontrole;

c) dialogo stiprinimą, žinių kaupimą ir žinių perdavimą, įskaitant pasaulinio ekspertų tinklo, kuris galėtų prisidėti prie ilgalaikių projekto rezultatų pasibaigus finansavimo laikotarpiui, sukūrimą.

4. 1 dalyje nurodyto projekto išsamus aprašymas pateikiamas priede.

2 straipsnis

1. Už šio sprendimo įgyvendinimą yra atsakingas Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis).

2. 1 straipsnyje nurodyto projekto techninį įgyvendinimą vykdo UNIDIR.

3. UNIDIR savo užduotį atlieka vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis ir UNIDIR sudaro būtinas tvarkas.

3 straipsnis

1. 1 straipsnyje nurodytam Sąjungos finansuojamam projektui įgyvendinti skiriama finansinė orientacinė suma yra 1 671 615 EUR.

2. Iš 1 dalyje nustatytos orientacinės sumos finansuojamos išlaidos tvarkomos laikantis Sąjungos biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.

3. Komisija prižiūri, kad iš 1 dalyje nustatytos sumos finansuojamos išlaidos būtų tinkamai valdomos. Tuo tikslu ji sudaro susitarimą dėl įnašo su UNIDIR. Tame susitarime dėl įnašo nustatoma, kad UNIDIR turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, proporcingą jo dydžiui.

4. Komisija stengiasi kuo greičiau po šio sprendimo įsigaliojimo sudaryti 3 dalyje nurodytą susitarimą dėl įnašo. Ji Tarybai praneša apie visus to proceso metu kylančius sunkumus ir to susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis Tarybai teikia šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitas, grindžiamas UNIDIR kas ketvirtį reguliariai rengiamomis ataskaitomis. Taryba tų ataskaitų pagrindu atlieka įvertinimą.

2. Komisija teikia informaciją apie 1 straipsnyje nurodyto projekto įgyvendinimo finansinius aspektus.

5 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

2. Šis sprendimas nustoja galioti praėjus 36 mėnesiams po 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto susitarimo dėl įnašo sudarymo dienos. Tačiau jis nustoja galioti praėjus 6 mėnesiams po jo įsigaliojimo dienos, jeigu per tą laikotarpį toks susitarimas nesudaromas.

Priimta Briuselyje 2025 m. kovo 17 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

K. KALLAS

PRIEDAS

PROJEKTO DOKUMENTAS

Paramos Jungtinių Tautų Nusiginklavimo tyrimų instituto (UNIDIR) atliekamam darbui saugumo ir besiformuojančių technologijų srityje projektas

„UNIDIR „Mokslo ir technologijų stebėjimas. Nusiginklavimo inovacijų stebėsena“

Įvadas

Mokslo ir technologijų pokyčiai yra pagrindinė ekonominio ir socialinio vystymosi bei klestėjimo varomoji jėga. Tačiau, kaip nurodyta JT generalinio sekretoriaus 2023 m. ataskaitoje *„Dabartiniai mokslo bei technologijų pokyčiai ir jų galimas poveikis tarptautinio saugumo ir nusiginklavimo pastangoms“*, nuolatinį susirūpinimą kelia tai, kad saugumui ir nusiginklavimui svarbūs mokslo ir technologijų pokyčiai viršija norminių ir valdymo sistemų pajėgumus valdyti riziką. Naujų ir besiformuojančių technologijų teikiama nauda negali būti gaunama pasaulinio saugumo sąskaita. Kita vertus, daugėja literatūros, kurioje nagrinėjama galima mokslo ir technologijų nauda nusiginklavimo ir ginklų kontrolės srityje, pavyzdžiui, siekiant sustiprinti atitikties stebėseną ir tikrinimą.

Jungtinių Tautų Nusiginklavimo tyrimų institutas (UNIDIR) yra savarankiška institucija Jungtinėse Tautose, atliekanti nepriklausomus nusiginklavimo ir susijusių problemų, ypač tarptautinio saugumo klausimų, mokslinius tyrimus. Institutas atlieka savo vaidmenį keturiose pagrindinėse veiklos srityse: žinių skatinimo, idėjų generavimo, palankesnių sąlygų dialogui sudarymo ir konsultacijų teikimo siekiant padėti valstybėms narėms, Jungtinėms Tautoms, regioninėms organizacijoms ir politikos bei mokslinių tyrimų bendruomenėms nustatyti praktinius sprendimus ir skatinti daugiašalę pažangą nusiginklavimo ir ginklų kontrolės srityje, kuriais prisidedama prie tvaresnio ir taikesnio pasaulio.

UNIDIR atlieka vadovaujamą vaidmenį remdamas pastangas suprasti sparčios ir transformatyviosios technologinės pažangos poveikį saugumui ir į jį reaguoti. Tačiau pastaraisiais metais technologinės plėtros tempas pasiekė precedento neturintį pagreitį, dėl kurio daugelis valstybių narių, atsižvelgdamos į daugumą su nusiginklavimu susijusių procesų, atkreipė dėmesį į poreikį sistemingiau nustatyti ir analizuoti mokslinius bei technologinius pokyčius ir jų poveikį konkrečiomis nusiginklavimo aplinkybėmis.

Remiantis sėkmingais ES finansuojamo projekto *„Inovacijų diegimas. Besiformuojančios technologijos ir tarptautinis saugumas“*, kurį UNIDIR įgyvendino 2023–2024 m., rezultatais ir kitų sėkmingų mokslinių tyrimų projektų, pavyzdžiui, „Mokslo ir technologijų peržiūros mechanizmų pagal Biologinių ginklų konvenciją nagrinėjimas“, rezultatais siūlomu trejų metų trukmės projektu *„UNIDIR „Mokslo ir technologijų stebėjimas. Nusiginklavimo inovacijų stebėsena“* būtų išplėsta tyrimo aprėptis, įtraukiant daugiau mokslo ir technologijų sričių, ir, jei reikia ir taikytina, visiems nusiginklavimo srities organams būtų teikiamos ekspertų įžvalgos.

Siūlomu projektu siekiama remtis įvairių su nusiginklavimu susijusių procesų, jų atitinkamų operacinių organų (pvz., sekretoriatų, įgyvendinimo rėmimo padalinių), narių ir pirmininkų darbu ir toliau jį remti. Kadangi kiekviename procese mokslo ir technologijų klausimas sprendžiamas skirtingai, koordinavimas ir konfliktų šalinimas bus pritaikyti atsižvelgiant į konkrečius valstybių poreikius, susijusius su skirtingais režimais ir procesais. Ypatingas dėmesys bus skiriamas tam, kad būtų išvengta kišimosi į vykstančias derybas dėl formalių mokslo ir technologijų peržiūros mechanizmų (arba lygiaverčių organų) sukūrimo pagal konkrečias nusiginklavimo sutartis ar procesus ir būtų užkirstas kelias esamo darbo dubliavimuisi įsteigtuose organuose (pvz., OPCW saugumo akreditavimo valdyboje). Šiuo projektu taip pat bus siekiama papildyti JT sekretoriato jau atliktą darbą, susijusį su metine generalinio sekretoriaus ataskaita „Dabartiniai mokslo bei technologijų pokyčiai ir jų galimas poveikis tarptautinio saugumo ir nusiginklavimo pastangoms“. Be to, projektu bus siekiama koordinuoti atitinkamą veiklą, kurią vykdo ES konsorciumas masinio naikinimo ginklų neplatinimo ir nusiginklavimo klausimais, įskaitant su juo susijusį tinklą, ir ES saugumo studijų institutas (ESSSI), ir bendradarbiauti ją vykdant, siekiant ne tik užtikrinti papildomumą su vykdoma veikla, bet ir didinti grąžą, susijusią su ES matomumu ir įvaizdžiu mokslo ir technologijų, kurie yra aktualūs tarptautinei taikai ir saugumui, srityje.

Šiomis aplinkybėmis, projektu siekiama trijų pagrindinių tikslų, kurie yra glaudžiai susiję su pagrindiniais Instituto įgaliojimais ([1]).

1 tikslas. Teikti įrodymais pagrįstus mokslinius tyrimus ir rengti analizę, kad būtų remiamas ir informacija pagrindžiamas politikos formavimas ir sprendimų priėmimas. Šio projekto kontekste proaktyviai stebint mokslo ir technologijų inovacijas įvairiose disciplinose ir technologijų srityse, kurios yra svarbios įvairiems su nusiginklavimu susijusiems procesams, bus lengviau informacija pagrįsti politikos diskusijas akcentuojant naują ar atsirandančią riziką ir galimybes.

2 tikslas. Palengvinti žinių kaupimą ir perduoti informaciją apie mokslinius ir technologinius tarptautinio saugumo bei nusiginklavimo aspektus. Šiuo projektu siekiama sumažinti didelę informacijos asimetriją mokslo ir technologijų srityje visuose su nusiginklavimu susijusiuose procesuose arba prisidėti prie jos mažinimo. Tai savo ruožtu sustiprins prasmingą dalyvavimą daugiašalėse diskusijose šia tema ir pagerins bendrą valstybių pasirengimą dalyvauti diskusijose, grindžiamose mokslo ir techninėmis žiniomis.

3 tikslas. Sujungti bendruomenes. Pasaulyje didėjant nestabilumui ir nepasitikėjimui, plečiantis subjektų ratui, esant didesnei žinių ir kvalifikacijos sklaidai ir vis labiau ribotam tradicinių reglamentavimo formų pasirinkimui, reikia, kad įvairios bendruomenės skubiai burtųsi ir dalytųsi įžvalgomis, kad jomis būtų galima pagrįsti atitinkamas darbotvarkes. Vykdant šį projektą bus pasinaudota unikalia UNIDIR padėtimi sudaryti sąlygas tam, kad įvairių sričių ekspertai iš įvairių geografinių vietovių ir daugiašalėse nusiginklavimo derybose dalyvaujančios valstybės narės galėtų perduoti šias žinias.

Laikantis UNIDIR įgaliojimų, pagrindinis projekto tikslas bus nusiginklavimo ir tarptautinei saugumo bendruomenei užtikrinti nepriklausomų, objektyvių ir įrodymais pagrįstų mokslinių tyrimų vykdymą siekiant remti vykstančias ir galimas būsimas derybas. Kad šis tikslas būtų pasiektas, UNIDIR ne tik tiesiogiai vadovaus mokslinių tyrimų projektams, bet ir užmegs ir palengvins geografiniu požiūriu įvairaus daugiadalykio ekspertų tinklo dialogą, kaip nurodyta toliau, kad būtų papildomos vietos ekspertinės žinios. Projekto įgyvendinimo metu prireikus bus vykdomas glaudus bendradarbiavimas su JT nusiginklavimo reikalų biuru.

PROJEKTAS

Reaguoti į iššūkius ir pasinaudoti mokslo ir technologijų pokyčių suteikiamomis galimybėmis nusiginklavimo, taikos ir saugumo kontekste yra sudėtinga užduotis. Apskritai tam reikia gebėti nustatyti naujus mokslo ir technologijų pokyčius ir kuo anksčiau suprasti, kokį teigiamą ar neigiamą poveikį tokie pokyčiai gali daryti dabartinei tarptautinei taikos ir saugumo struktūrai bei nusiginklavimo mechanizmams.

Įgyvendinant projektą bus taikomos daugiadalykės ir tarpdisciplininės įvairių mokslinių ir technologinių inovacijų tyrimo metodikos. Projektas taip pat sudarys sąlygas nagrinėti ir analizuoti vis aktualesnį technologinės konvergencijos klausimą; ši konvergencija apibrėžiama kaip reiškinys, dėl kurio technologijos, kurios iš pradžių buvo nesusijusios, jas vystant ir plėtojant tampa labiau integruotos ir net sujungtos, taip pat sričių konvergencijos, kuri apibrėžiama kaip didėjantis įvairių technologijų taikymo sričių (pvz., biologijos ir DI, kosmoso ir kibernetinės erdvės ir kt.) raizginys, klausimą.

Projektas apims šias nusiginklavimo ir tarptautinio saugumo sritis: įprastinių ginklų, MNG (cheminių, biologinių, branduolinių) ir informacinių bei ryšių technologijų sritis, priklausomai nuo to, kas aktualu. Šiose srityse konkrečių mokslo ir technologijų sričių, kurios bus stebimos, pavyzdžiai, be kita ko, yra: dirbtinis intelektas, medžiagų mokslas ir inžinerija, gyvybės mokslai, robotika ir autonominės sistemos. Bus stebimos šios taikymo sritys: mokslinių tyrimų ir eksperimentavimo, platformų kūrimo ir veikimo, vadovavimo ir kontrolės sistemų, nustatymo, stebėsenos ir tikrinimo.

Visa projekto veikla bus suskirstyta į dvi pagrindines darbo kryptis, kaip aprašyta toliau.

([1]) Žr. UNIDIR įgaliojimus: https://unidir.org/unidir-statute/.

1. 1 darbo kryptis: stebėti tendencijas ir gerinti supratimą apie mokslo ir technologijų pokyčius bei jų poveikį nusiginklavimui ir ginklų kontrolei

1.1. Tikslas

Šios darbo krypties tikslas – nustatyti naujas ir besiformuojančias technologijas, taip pat naujas labiau įsitvirtinusių technologijų prietaikas, kad būtų galima geriau suprasti jų galimą teigiamą ir neigiamą poveikį nusiginklavimui bei ginklų kontrolei. Atliekant darbą pagal šią darbo kryptį visų pirma bus siekiama suteikti politikos formuotojams ir sprendimus priimantiems asmenims prieinamų žinių apie nagrinėjamas technologijų sritis, remiantis techniškai ir moksliškai patikimais įrodymais.

1.2. Numatomi rezultatai:

a) geresnis supratimas apie įvairių technologijų sąsajas ir konvergenciją, įskaitant jų galimą riziką ir naudą;

b) geresnis politikos formuotojų ir diplomatų iš įvairių pasaulio regionų pasirengimas prasmingai dalyvauti su mokslu ir technologijomis susijusiose diskusijose atitinkamuose su nusiginklavimu susijusiuose procesuose.

1.3. Darbo krypties aprašymas

Ši darbo kryptis apims tris pagrindinius veiksmus. Pirma, bus galima sukurti nuolatinę technologijų perspektyvų vertinimo funkciją, kad ankstyvaisiais kūrimo ar taikymo etapais būtų nustatoma, tikrinama ir analizuojama aktualiausia mokslo ir technologijų pažanga. Įgyvendinant šį veiksmą bus parengti ne daugiau kaip du aktualiausių mokslo ir technologijų tendencijų kompendiumai, susiję su kiekviena tiriama nusiginklavimo sritimi (projekto vykdymo laikotarpiu iš viso bus parengti aštuoni kompendiumai). Šio veiksmo rezultatai papildys oficialių daugiašalių procesų metu atliktą darbą, tačiau jo nedubliuos ir bus panaudoti siekiant prisidėti prie platesnės atitinkamos daugiašalės veiklos, pavyzdžiui, rengiant metinę JT generalinio sekretoriaus ataskaitą dėl mokslo ir technologijų vaidmens tarptautinės taikos ir saugumo kontekste, Bendrą darbotvarkę, įskaitant naująją taikos darbotvarkę, taip pat kitas tokias tarptautines iniciatyvas kaip būsimos Aukščiausiojo lygio susitikimo dėl atsakingo DI karinėje srityje (REAIM) iteracijos.

Įgyvendinant antrąjį veiksmą pagal šią darbo kryptį bus vykdomi konkretūs tiksliniai mokslinių tyrimų projektai, kurių metu bus nuodugniai gilinamasi į pasirinktas temas, kurios laikomos aktualiomis, savalaikėmis ir darančiomis poveikį kiekvienai su nusiginklavimu susijusiai sričiai ir yra nustatytos padedant atitinkamam ekspertų tinklui (išsamesnė informacija pateikiama toliau). Įgyvendinant šį veiksmą kasmet bus parengiamas vienas mokslinių tyrimų dokumentas apie kiekvieną su nusiginklavimu susijusią sritį. Bus parengtos santraukos visomis JT oficialiosiomis kalbomis, kad jos būtų pasiekiamos ir prieinamos platesniam žmonių ratui (viso ataskaitų teksto vertimas bus atliekamas atsižvelgiant į turimą laiką ir išteklius).

Įgyvendinant trečiąjį veiksmą pagal šią darbo kryptį bus kasmet surengiami ne daugiau kaip 2 virtualūs informaciniai susirinkimai apie kiekvienos su nusiginklavimu susijusios srities technologijas, kad Ženevoje ir Niujorke esančiai diplomatinei bendruomenei būtų suteikta galimybė neformalioje aplinkoje ir tiesiogiai bendraujant su ekspertais sužinoti apie konkrečias didelio poveikio technologijas, svarbias tarptautinei taikai ir saugumui, ir jas aptarti. Kiekvieno renginio pristatymų dalis bus įrašoma ir paskelbta UNIDIR „YouTube“ kanale, tačiau kiekvieno renginio klausimų ir atsakymų segmentas nebus įrašomas siekiant užtikrinti atviresnę dalyvių diskusiją.

2. 2 darbo kryptis. Intensyvesnis dialogas, žinių kaupimas ir perdavimas

2.1. Tikslas

Atsižvelgiant į projekto 2 ir 3 tikslus, šios darbo krypties tikslas – palengvinti žinių apie tarptautinio saugumo ir nusiginklavimo mokslinius ir technologinius aspektus kaupimą ir perdavimą, suburiant įvairių sričių ekspertus iš įvairių geografinių vietovių ir daugiašalėse nusiginklavimo derybose dalyvaujančias valstybes nares.

2.2. Numatomi rezultatai:

a) didesnis įvairių sričių ekspertų iš įvairių regionų grupės indėlis į diskusijas mokslo ir technologijų klausimais su nusiginklavimu susijusių procesų metu;

b) pasaulinio ekspertų tinklo, kuris galėtų prisidėti prie ilgalaikių projekto rezultatų pasibaigus finansavimo laikotarpiui, sukūrimas;

c) valstybių narių ir regioninių ekspertų iš mokslo ir technologijų bendruomenės ryšių ir bendradarbiavimo plėtojimas arba stiprinimas.

2.3. Darbo krypties aprašymas

Ši darbo kryptis apims tris pagrindinius veiksmus. Pirma, įgyvendinant projektą bus siekiama sukurti mokslo ir technologijų ekspertų potinklius, skirtus kiekvienai su nusiginklavimu susijusiai sričiai, kuriai taikomas šis projektas. Remiantis UNIDIR pasaulinių nusiginklavimo mokslinių tyrimų tinklų modeliu, kiekvieną potinklį valdys UNIDIR tyrėjas, kuris specializuojasi atitinkamoje su nusiginklavimu susijusioje srityje. Kuriant potinklius ypač daug dėmesio bus skiriama lyčių ir geografinei įvairovei. Bus ieškoma nepriklausomų ekspertų, kreipiantis į platų UNIDIR kolegų ir stipendininkų tinklą, ir atsižvelgiant į tikslinius ekspertinius mokslinius tyrimus (pvz., žymiausių mokslininkų bus ieškoma peržiūrint aktualiausius ir naujausius mokslinius tyrimus), o prireikus ir jei tinkama, bus skelbiamas atviras kvietimas teikti pasiūlymus. Šie potinkliai bus naudojami siekiant padėti nustatyti ir prioretizuoti konkrečius klausimus, kurie turi būti sprendžiami vykdant mokslinių tyrimų projektus ir (arba) organizuojant renginius, remiantis kiekvieno forumo nusiginklavimo klausimais svarbiausių ir neatidėliotinų poreikių vertinimu. Be to, šiuose potinkliuose dalyvaujantys ekspertai atliks UNIDIR vykdomų mokslinių tyrimų kokybės užtikrinimo peržiūrą ir, kai tinkama, galės būti samdomi kaip pagrindiniai konkrečių projektų tyrėjai.

Įgyvendinant antrąjį veiksmą pagal šią darbo kryptį kasmet bus surengiamas vienas mišrus įvairių suinteresuotųjų subjektų dialogas dėl kiekvienos su nusiginklavimu susijusios srities, papildant mokslinių tyrimų veiklą, kad būtų skatinamas keitimasis nuomonėmis ir žinių perdavimas tarp įvairių suinteresuotųjų subjektų bendruomenių. Atitinkamai šie dialogai galėtų būti organizuojami kaip atskiri renginiai rengiantis suplanuotiems posėdžiams ir atitinkamų procesų konferencijoms ir siekiant juos remti. Įvairių suinteresuotųjų subjektų dialogų stenogramos bus redaguojamos ir pateikiamos anglų kalba ir bent dviem papildomomis oficialiosiomis JT kalbomis.

Įgyvendinant trečiąjį šios darbo krypties veiksmą daugiausia dėmesio bus skiriama projekto matomumo didinimui ir jo rezultatų sklaidai. Be kita ko, kasmet bus organizuojamas vienas renginys Niujorke vykstančio JT Generalinės Asamblėjos Pirmojo komiteto susitikimo metu, siekiant remti derybas atitinkamų teminių diskusijų metu, taip pat vienas renginys kasmet Briuselyje, skirtas ES diplomatinei ir politikos bendruomenei. Atsižvelgiant į galimybes, šiuose metiniuose renginiuose galėtų būti pradėtas duomenų rinkimas metiniams kompendiumams arba juose galėtų būti nuodugniai nagrinėjamos konkrečios temos, technologijos ar su nusiginklavimu susijusios sritys. Galiausiai ši darbo kryptis apims dalyvavimą ne daugiau kaip dviejuose renginiuose per metus; tai būtų kitų subjektų ar organizacijų vadovaujami renginiai, kurie suteiktų tinkamą platformą darbo rezultatams skleisti ir paties projekto bei ES matomumui didinti. Vienas iš tokios platformos pavyzdžių galėtų būti būsimi REAIM aukščiausiojo lygio susitikimai.

Angažavimasis su ES

Šiuo projektu siekiama išnaudoti galimą sinergiją su kitomis ES vadovaujamomis iniciatyvomis ar projektais (pvz., ES konsorciumu masinio naikinimo ginklų neplatinimo klausimais (EUNPDC), Europos Sąjungos saugumo studijų institutu (ESSSI) arba konkrečiais ES finansuojamais projektais) ir suteikti galimybių ES toliau stiprinti savo viešą įvaizdį ir lyderystę šioje srityje. Visų pirma, projekto metu bus ne tik rengiama rašytinė medžiaga vadovaujantis įvaizdžio kūrimo gairėmis, bet ir Europos Sąjungai bus suteikta galimybė dalyvauti visuose organizuojamuose renginiuose. Tokio dalyvavimo pavyzdžiai galėtų būti įžanginės ir (arba) baigiamosios kalbos, diskusijos vedimas, ekspertų indėlis ir priegloba. Nors visomis šiomis galimybėmis bus galima pasinaudoti visuose renginiuose, atsižvelgiant į tai gali būti sudėtinga rasti darbuotojų visiems pagal šį projektą planuojamiems renginiams, rekomenduojame, kad metinis renginys, organizuojamas Pirmojo komiteto posėdžio metu, būtų laikomas pavyzdine galimybe propaguoti ES vadovaujamą vaidmenį mokslo ir technologijų srityje, kuri yra svarbi tarptautinei taikai ir saugumui.

Projekto trukmė

Numatoma, kad projektas truks trejus metus ir bus pradėtas įgyvendinti 2025 m. pradžioje.

Stebėsena ir vertinimas

Siūlomo projekto stebėsena ir vertinimas bus vykdomi vadovaujantis instituto parengta „*UNIDIR atlikto darbo rezultatų stebėsenos ir vertinimo politika*“, kurią 2018 m. birželio mėn. patvirtino UNIDIR globėjų valdyba ([2]).

([2]) Paprašius dokumentas gali būti pateiktas.